

**Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків
виконання Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації
Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року**

Згідно з проведеним аналізом встановлено, що ймовірність негативного впливу на довкілля або здоров'я людей від реалізації Плану заходів на 2024-2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Житомирської області на період до 2027 року (далі – План) є незначною.

Очікується, що реалізація заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану позитивно вплине на стан атмосферного повітря, водних об'єктів, земельних і лісових ресурсів, біорізноманіття та ситуацію з відходами, а відтак на здоров'я людей.

Статтею 17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» визначено, що замовник СЕО у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному вебсайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Моніторинг та оцінка реалізації Плану проводиться щороку відповідно до Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816 (зі змінами). У ході його проведення буде визначено вплив реалізації Плану заходів на довкілля та здоров'я населення, що базуватиметься на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів), які демонструють наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме:

- загальний обсяг водовідведення, у тому числі нормативно очищених стічних вод та забруднених зворотних вод, млн. м³;

- питома вага використаних, знешкоджених та утилізованих відходів від загального обсягу утворених, %;

- кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду на території області, одиниць; площа земель природно-заповідного фонду, %;

- кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом активного туберкульозу (на 100 тис. населення), осіб;

- кількість хворих з уперше в житті виявленим діагнозом злоякісного новоутворення (на 100 тис. населення), осіб;

- кількість померлих дітей віком до 1 року на 1 тис. народжених живими, проміле;

- частка населення, що отримує медичну допомогу у сімейних лікарів, %;

планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів (на 10 тис. осіб населення), відвідувань за зміну;

забезпеченість населення лікарями загальної практики сімейної медицини (на 10 тис. осіб населення), лікарів.

Заплановано здійснення наступних заходів:

порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками в громадах області в яких реалізуються заходи, проекти та програми регіонального розвитку Плану 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників – проведення аналізу на предмет зв'язку з реалізацією заходів, проектів та програм регіонального розвитку Плану);

порівняння захворюваності населення, у тому числі окремо захворюваності органів дихання, з минулорічними показниками у громадах області в яких реалізуються заходи, проекти та програми регіонального розвитку Плану 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження (у разі виявлення перевищень минулорічних показників – проведення аналізу на предмет зв'язку з реалізацією заходів, проектів та програм регіонального розвитку Плану).

Програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

№ з/п	Заходи моніторингу	Одиниця виміру	Роки		Оцін-ка	Показник оцінки	Примітка
			2023	2027	2027/ 2023, %		
Охорона атмосферного повітря							
1	Загальні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення на території області	тис. тон			< 100	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків реалізації заходів, проектів та програм регіонального розвитку Плану	
2	Загальні обсяги викидів в атмосферне повітря окремо по парниковим газам від стаціонарних джерел забруднення на території області	млн тон			< 100	Позитивний результат	
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків реалізації заходів, проектів та програм регіонального розвитку Плану	

Охорона водних ресурсів							
3	Забір прісної води – усього, у тому числі: - з поверхневих водних джерел; - із підземних джерел	млн м ³			< 100	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
4	Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього, - у тому числі забруднених				< 100	Позитивний результат	За даними сектору у Житомирській області Державного агентства водних ресурсів України
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
Поводження з відходами							
5	Утворено відходів (1-4 класів небезпеки), з них: - утилізовано; - видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти	тис. тон			< 100	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
Розвиток мережі об'єктів природно-заповідного фонду							
6	Загальна кількість об'єктів природно-заповідного фонду на території області	одиниць			< 100	Позитивний результат	За даними Департаменту екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
7	Площа об'єктів природно-заповідного фонду	гектарів			< 100	Позитивний результат	
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	

Здоров'я населення							
8	Захворюваність на туберкульоз	осіб на 100 тис. населення			< 100	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
9	Забезпеченість лікарями				< 100	Позитивний результат	
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
10	Смертність населення	випадків на 1000 осіб			< 100	Позитивний результат	
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	
11	Питома вага злоякісних новоутворень, виявлених в I-II стадії	%			< 100	Позитивний результат	
					= 100	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 100	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації заходів, проєктів та програм регіонального розвитку Плану	

Замовник СЕО здійснюватиме моніторинг наслідків виконання Плану шляхом збору та аналізу інформації/статистичних даних від Головного управління статистики у Житомирській області, Департаменту екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації, сектору у Житомирській області Державного агентства водних ресурсів України, Департаменту охорони здоров'я Житомирської обласної державної адміністрації, суб'єктів господарювання, що проводять свою діяльність на території області.

Здійснення моніторингу наслідків реалізації Плану для довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення показників та своєчасно опрацьовувати питання з метою їх усунення, готувати та оприлюднювати інформацію про хід (стан) реалізації Плану.